

SAKSOFON

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
sloveski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: saksofon

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovneski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Mateja Bajt, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Bogolin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Matjaž Emeršič, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Gregor Gorenšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Liza Hawlina, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Anja Ivec, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matjaž Jevšnikar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Valerija Kamplet, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Simon Klavžar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Uroš Košir, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jože Kotar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Janez Pincolič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Robert Prednik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Lev Pupis, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Dejan Rihtarič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Rošer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Metod Tomac, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Rok Vilhar, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Rok Volk, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matej Zupan, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-saksofon_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260361475](#)

ISBN 978-961-03-1286-4 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt saksofon za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu saksofon za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul B - petje-instrument in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer, modul B - petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 22

1. LETNIK 23

Tehnične in muzikalne prvine 23

Etude 25

Skladbe brez spremljave 27

Skladbe s klavirsko spremljavo 29

Ciklična dela..... 31

Skladbe slovenskih skladateljev 33

Transkripcije 34

2. LETNIK 36

Tehnične in muzikalne prvine 36

Etude 38

Skladbe brez spremljave 40

Skladbe s klavirsko spremljavo 42

Ciklična dela..... 44

Skladbe slovenskih skladateljev 46

Transkripcije 48

3. LETNIK 50

Tehnične in muzikalne prvine 50

Etude 52

Skladbe brez spremljave 53

Skladbe s klavirsko spremljavo 55

Ciklična dela..... 57

Skladbe slovenskih skladateljev 59

Transkripcije 60

4. LETNIK 62

Tehnične in muzikalne prvine 62

Etude 64

Skladbe brez spremljave 65

Skladbe s spremljavo klavirja 66

Ciklična dela..... 68

Skladbe slovenskih skladateljev 70

Transkripcije 71

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH72

1. letnik..... 72

ETUDE 72

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE 72

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO 72

CIKLIČNA DELA..... 73

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 73

TRANSKRIPCije 73

2. letnik..... 73

ETUDE 73

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE 74

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO 74

CIKLIČNA DELA..... 74

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 74

TRANSKRIPCije 75

3. letnik..... 75

ETUDE 75

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE 75

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO 75

CIKLIČNA DELA..... 76

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 76

TRANSKRIPCije 76

4. letnik.....	77
TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE	77
ETUDE.....	77
SKLADBE BREZ SPREMLJAVE.....	77
SKLADBE S SPREMLJAVO KLAVIRJA.....	77
CIKLIČNA DELA	78
SKLADBE SLOVENSkih SKLADATELJEV	78
TRANSKRIPCije	78
PRILOGE	79

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Namen predmeta saksofona je razvijanje glasbenih sposobnosti, izvajalskih spretnosti ter umetniške in osebne rasti dijaka. Dijak skozi individualni pouk odkriva raznolikost in izrazne možnosti instrumenta, razvija občutek za ritem, fraziranje, agogiko, dinamiko in tonsko oblikovanje ter pogloblja teoretična in praktična znanja ter veščine. Pri tem ozavešča in razvija motorične spretnosti, bralne, muzikalne in ustvarjalne sposobnosti ter spoznava stilne značilnosti različnih obdobj.

Znanje igranja saksofona v srednješolskem obdobju dijaku odpira poti in priložnosti v smeri kompleksnosti dojemanja vsebine ter sporočila glasbe in hkrati spodbuja, usmerja ter navdihuje dijaka k sodelovanju pri raznovrstnih komornih in orkestrskih zasedbah, kar se navezuje na prihodnje profesionalno delovanje. Cilj izobraževanja je celostni razvoj dijaka, ki ga pripravi na nadaljevanje študija ali aktivno umetniško udejstvovanje.

Povezovanje obveznega predmeta z drugimi strokovnimi vsebinami dijaku omogoča pridobivanje glasbene širine in poglobljanje znanja, kar mu omogoča, da aktivno sooblikuje kulturno življenje v svojem okolju. Ob tem razvija delovne navade, koncentracijo in spoštljiv odnos do umetnosti in kulture.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljno in procesno usmerjenem izvajanju avtentičnih oblik glasbenega učenja. Učni proces je zasnovan tako, da spodbuja dejavno vlogo dijaka ter vodi k njegovemu celostnemu razvoju in trajnejšemu znanju. Učitelj pri načrtovanju in izvajanju pouka upošteva dijakovo stopnjo razvoja, interese in individualne zmožnosti. Dijaka spodbuja k samostojnemu postavljanju učnih ciljev, načrtovanju učenja in izbiri strategij za doseganje zastavljenih ciljev. Tak pristop krepi dijakovo odgovornost za lastno učenje in prispeva k razvoju učne samoregulacije. Ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka.

Učni proces vključuje jasno izraženo namero učenja, oblikovanje osebnih ciljev in kriterijev uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje ter postopno razvijanje delovnih navad in odnosa do dela. Učitelj prevzame odgovornost za izbiro ustreznega programa, s katerim se dijak predstavlja na nastopih, preverjanjih znanja in ocenjevanjih, kjer izkaže svoje ustvarjalne in poustvarjalne dosežke.

Poudarek je tudi na kakovostni in spoštljivi komunikaciji med učiteljem in dijakom, ki je temelj učinkovitega učenja. Učitelj namenja posebno pozornost ohranjanju fizičnega in duševnega zdravja dijaka ter gojenju ustvarjalnosti, kar je pomembno za njegov celostni razvoj.

Poglobljeno razumevanje glasbene oblike in harmonije mu pomaga pri interpretaciji in pomnjenju skladb. Uporaba avdio- in videoposnetkov vrhunskih izvajalcev postane pomembno orodje pri razvoju glasbenega okusa, obisk koncertov pa razširja estetska obzorja in spodbuja umetniško refleksijo.

Dijak se vključuje v domača in mednarodna šolska partnerstva ter ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk je zasnovan celostno in ciljno, z upoštevanjem posebnosti vsakega posameznega dijaka. Učitelj pozna dijakove ambicije, sposobnosti in značilnosti ter mu nudi kakovostno strokovno podporo pri njegovem umetniškem in osebnem razvoju. Za učinkovito načrtovanje in izvajanje pouka učitelj spremlja dijakovo počutje, odzivanje in napredek ter ves čas ohranja sočuten in spodbuden pristop. Dijaka spodbuja k zavestnemu razvijanju glasbene identitete in ga usmerja k najvišji možni uresničitvi njegovih potencialov v danih razmerah. Pri tem ohranja spodbudno naravnost in ustrezno raven zahtevnosti. Pomemben del učiteljevega dela je tudi priprava dijaka na javno glasbeno predstavitev. Priprava zajema temeljito tehnično, muzikalno in doživljajsko obvladovanje programa.

Med izobraževanjem naj učitelj dosledno spremlja in usmerja dijaka k pravilni telesni drži med igranjem – s poudarkom na stabilni drži trupa in nog ter sproščenem položaju rok. Učitelj naj posveča posebno pozornost tudi skrbi za fizično zdravje dijaka, saj je dobro telesno počutje ključno za sproščeno in tehnično učinkovito izvajanje glasbe. Priporočljivo je, da učitelj dijake spodbuja k splošni fizični kondiciji ter k uporabi metod razgibavanja in sproščanja, kot so: Alexander tehnika, Feldenkraisova metoda, avtogeni trening in dihalne vaje.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrzs.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrzs.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- » temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in

prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka),

» dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov,

» kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obiski koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezen letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo (letnik) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov se učitelju omogoča avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Učni program je zasnovan tako, da dijaku omogoča spoznavati, odkrivati, usvajati in razvijati specifične lastnosti izvajalske tehnike glasbila.

Priporočena glasbena literatura ponuja ustrezno izbiro in prilagodljivost posameznemu dijaku ter mu omogoča nadgradnjo že pridobljenega znanja. Širok izbor literature omogoča dijaku postopen razvoj specifičnih tehničnih in tonskih posebnosti glasbila, od preprostejših pa do virtuosnih, profesionalnih del. Igranje etud vpliva na dobro branje z lista in večjo tehnično spretnost. Pestra izbira skladb spodbuja dijaka k razumevanju zgradbe skladb, stilnih obdobj in različnih slogov igranja. Glede na to, da je saksofon relativno mlad instrument in literatura obsega skladbe iz druge polovice 19. stoletja do danes, se za splošno glasbeno razgledanost dijaka priporoča tudi igranje transkripcij. Ob upoštevanju različnih stilnih obdobj dijak razvija tonske, estetske in

barvne posebnosti glasbila, odkriva dinamično niansiranje in zvočno izraznost, kar spodbuja izražanje. Ob pomoči priporočenih tehničnih in muzikalnih prvin, etud in različnih skladb, dijak bogati spretnost obvladovanja čiste intonacije, tehnične spretnosti ter pogloblja izvajalske spretnosti, čutno izraznost in stilno ustrezno interpretacijo.

Znanje igranja saksofona v srednješolskem obdobju dijaku odpira poti priložnosti v smeri kompleksnosti dojemanja vsebine ter sporočila glasbe in hkrati spodbuja, usmerja ter navdihuje dijaka k sodelovanju pri raznovrstnih komornih in orkestrskih zasedbah, kar se navezuje na prihodnje profesionalno delovanje. Učni program ponuja predloge in rešitve, ki sledijo tudi temu cilju.

Dijaku naj omogoči vključevanje v čim več različnih zasedb, vzpodbuja ga pri usvajanju specifik glasbila in namenja posebno pozornost izboru ustreznega materiala (instrument, ustnik) in dijaka poduči o pravilnemu uigravanju jezičkov, ki so pomembni za oblikovanje in kvaliteto tona.

Učitelj naj v program dijaka vključuje skladbe slovenskih skladateljev, saj s tem krepi tudi njegovo narodno zavest in poznavanje domače kulture in glasbe.

Učitelj dijaka vzpodbuja k nastopanju, priporočata se vsaj dva nastopa v okviru predmeta na leto.

Učitelj naj dijaka skozi vsa leta izobraževanja vzpodbuja k udeležbi na različnih seminarjih, tekmovanjih in nastopih tako v šoli kot izven nje.

Učitelj dijaka pouči o skrbnem vzdrževanju glasbila z redno higieno.

Diferenciacija, individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pouk saksofona ponuja oblike, metode in didaktične pristope dela, ki same po sebi ustvarjajo pogoje za diferenciacijo in individualizacijo. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka instrumenta še bolj podpira individualizacijo in diferenciacijo. Cilje načrtuje tako, da spodbuja samostojnost dijakov pri glasbenih dejavnostih: izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje, tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri komorni igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih, v orkestrih, pri korepeticijah. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in zgodovine glasbe uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in bolj kakovostni izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini, pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijaka.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Individualni pouk instrumenta se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop

1. LETNIK

Dijak:

- » zaigra eno durovo in eno molovo lestvico s pripadajočim kvintakordom in septakordom (arpeggio in razloženo) ter terce; snov izvede v šestnajstinkah v tempu MM=80-88;
- » zaigra dve etudi različnega karakterja (hitro in počasno), od tega eno na pamet;
- » zaigra eno skladbo s klavirsko spremljavo (lahko tudi posamezni stavek iz cikličnega dela) po izboru na pamet;
- » zaigra eno obvezno skladbo po letnikih, ki jo določi učitelj predmeta/komisija vsaj en mesec pred nastopom.

2. LETNIK

Dijak:

- » zaigra eno durovo in eno molovo lestvico s pripadajočim kvintakordom in septakordom (arpeggio in razloženo) ter kvarte; snov izvede v šestnajstinkah v tempu MM=88-100;

- » zaigra dve etudi različnega karakterja (hitro in počasno), od tega eno na pamet;
- » zaigra eno skladbo s klavirsko spremljavo (lahko tudi posamezni stavek iz cikličnega dela) po izboru na pamet;
- » zaigra eno obvezno skladbo po letnikih, ki jo določi učitelj predmeta/komisija vsaj en mesec pred nastopom.

3. LETNIK

Dijak:

- » zaigra eno durovo in eno molovo lestvico s pripadajočim kvintakordom in septakordom (arpeggio in razloženo) ter kvinte; snov izvede v šestnajstinkah v tempu MM=100-108;
- » zaigra dve etudi različnega karakterja (hitro in počasno), od tega eno na pamet;
- » zaigra eno skladbo s klavirsko spremljavo (lahko tudi posamezni stavek iz cikličnega dela) po izboru na pamet;
- » zaigra eno obvezno skladbo po letnikih, ki jo določi učitelj predmeta/komisija vsaj en mesec pred nastopom.

4. LETNIK

Dijak:

- » zaigra eno durovo in eno molovo lestvico s pripadajočim kvintakordom in septakordom (arpeggio in razloženo) ter terce, kvarte in kvinte; snov izvede v šestnajstinkah MM=108-120;
- » zaigra dve etudi različnega karakterja (hitro in počasno), od tega eno na pamet;
- » zaigra eno skladbo s klavirsko spremljavo (lahko tudi posamezni stavek iz cikličnega dela) po izboru na pamet;
- » zaigra eno obvezno skladbo po letnikih, ki jo določi učitelj predmeta/komisija vsaj en mesec pred nastopom.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti.

V okviru pouka dijak

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika. (1.1.2.2)

- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi. SC (1.1.4.1)
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo. SC (1.1.5.1)
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje. SC (1.3.1.1)
- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst. SC (1.3.2.1)
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. SC (1.3.4.1)
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje. SC (1.3.4.2)
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto. SC (1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem. SC (2.1.1.1)
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov. SC (2.1.3.1)
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv. SC (2.2.2.1)
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. SC (2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje SC (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje. SC (3.1.2.2)
- » Glasbene dejavnosti spodbujajo radovednost SC (3.1.4.1) in sprostitve. SC (3.2.3.2).
- » Vključuje se v gibalne dejavnosti SC (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja SC (3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja. SC (3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja SC (3.3.2.1) in sodelovalne veščine. SC (3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi SC (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo. SC (4.2.1.1), SC (4.3.1.1), SC (4.3.2.1)
- » Upravlja svojo digitalno identiteto. SC (4.2.6.1)
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. SC (4.5.1.1)

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov. SC (5.1.2.1), SC (5.3.1.1)
- » Vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev. SC (5.3.5.2)
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. SC (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemljanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Gljučni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqii1>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku vstopa v sistematičen proces razvoja osnovnih tehničnih in izraznih kompetenc, ki predstavljajo temelj njegovega umetniškega razvoja. Poudarek je na izgradnji funkcionalne drže, pravilnem nastavku, razvoju dihalne podpore ter oblikovanju tonske izenačenosti skozi celoten razpon instrumenta. Ob tem dijak postopoma razvija tehnične prvine (lestvice, terce, akorde, artikulacijo, vibrato), ki jih uporablja v različnih stilnih kontekstih.

Z izvajanjem etud dijak usvaja tehnično natančnost, razvija glasbeni spomin, fraziranje, muzikalnost in orientacijo v različnih glasbenih obdobjih. V skladbah brez spremljave se srečuje s sodobnimi izrazi, razširjenimi tehnikami in grafičnimi notacijami, kar krepi domišljijo, interpretativno svobodo in samozavest pri nastopanju.

Pri skladbah s klavirsko spremljavo in cikličnih delih dijak razvija občutek za komorno igro, spoznava uporabo agogike, tonsko vodenje in skupno muziciranje, pri čemer pridobiva izkušnje z daljšimi glasbenimi oblikami. Poseben poudarek je tudi na literaturi slovenskih skladateljev, s katero dijak gradi kulturno zavest, razumevanje slogovnih razlik in interpretativne veščine.

Z izvajanjem transkripcij dijak spoznava zgodovinsko širino klasične glasbe, značilnosti različnih stilnih obdobj (predvsem baroka, klasicizma in romantike) ter razvija občutek za stilno ustrezno interpretacijo in ornamentiranje.

Prvi letnik je usmerjen v celostno izgradnjo tehnične stabilnosti, slogovne širine in muzikalne občutljivosti, kar omogoča trdno osnovo za nadaljnji umetniški razvoj.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: usvaja ozaveščeno in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter sproščeno in pravilno postavitev leve in desne roke;

SC (3.2.3.2)

○: utrjuje pravilen nastavek in tonsko izenačenost v celotnem obsegu;

○: razvija dihanje s prepono kot osnovo za kvaliteto in dolžino tona ter intonacijo;

○: izvaja vaje za koordinacijo prstov in jezika ter je pozoren, da so prsti blizu tipk, roke pri igranju pa sproščene;

- : razvija tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, čisto intonacijo in jasno artikulacijo;
- : igra vse durove in molove lestvice, tonični kvintakord, D7, zm7, terce in kromatično lestvico;
- : razvija in izvaja vaje za vibrato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže pravilno tehniko dihanja in uporabo trebušne prepone;
- » s kvalitetnim oblikovanjem tona in tonsko izenačenostjo vseh registrov izkaže razumevanje pravilnega nastavka;
- » prikaže naslednje tehnične prvine: prstno tehniko, koordinacijo prstov in jezika, dinamične kontraste, intonacijo;
- » izkaže pravilno izvajanje vibrata in ga tudi smiselno umesti v glasbenem tekstu;
- » izkaže uporabo različnih artikulacijskih načinov;
- » tekoče zaigra vse durove in molove lestvice (harmonični in melodični mol), pripadajoči tonični kvintakord, dominantni ali zmanjšan septakord preko celotnega obsega in razloženo;
- » tekoče zaigra terce v vseh durovih in molovih (harmonskih) lestvicah;
- » vse tehnične prvine izvede v tempu MM= 80-88 v šestnajstinkah, legato in non legato.

TERMINI

◦ tonska izenačenost ◦ vibrato ◦ artikulacija ◦ dihanje s prepono ◦ dinamika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : spoznava počasne etude, liričnega karakterja, in hitre etude, virtuosnega karakterja;
- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnične in muzikalne prvine;
- : pri fraziranju razvija sposobnost vodenja tona in usvaja smiselno uporabo vibrata;
- : spoznava različna glasbena obdobja;
- : z igranjem na pamet utrjuje glasbeni spomin;
- SC (3.1.3.3)
- : razvija spretnost a prima vista igre.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » v izvedbi izenači ton v vseh registrih;
- » izkaže aktivno vodenje tona, aktivno fraziranje in estetsko smiselno uporabi vibrato;
- » izkaže tehnično obvladovanje notnega zapisa;
- » natančno izvede tehnično virtuosno etudo;
- » zaigra na pamet;
- » zaigra etude živahnejšega, virtuosnega karakterja;
- » zaigra počasne, spevne etude.

TERMINI

- vibrato ◦ etuda ◦ a prima vista ◦ izenačenost registrov ◦ počasna etuda ◦ liričnost ◦ hitra etuda
- virtuosnost

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak naj v šolskem letu predela deset etud živahnejšega, virtuosnega karakterja in deset počasnih, spevnih etud, od tega pet na pamet.

Dijak igra a prima vista v njemu dosegljivem tempu.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja,
- » pravilnost, natančnost izvajanja,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

CILJI

Dijak:

- : spozna in izvaja lažjo literaturo za solo saksofon;
- : spozna razširjene tehnike igranja (multifoni, mikrotoni, slap);
- : spozna različne taktovske načine;
- : razvija uporabo celotnega dinamičnega razpona;
- : razvija sposobnost koncentracije in pridobiva izkušnje nastopanja;
- SC (3.1.5.1)
- : spozna moderne oblike glasbene notacije, kot je grafična notacija;
- SC (1.1.2.1)
- : razvija domišljijo in muzikalno izraznost ter agogično spretnost v interpretaciji sodobne glasbe.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže razumevanje razširjenih tehnik in jih v skladbi ustrezno izvede;
- » izkaže poznavanje različnih taktovskih načinov;
- » zaigra v dinamičnem razponu od pp do ff;
- » izkaže natančnost in lastno kreativnost pri izvedbi notnega teksta;
- » izvede lažjo solo skladbo, ki vsebuje tudi razširjene saksofonske tehnike.

TERMINI

○ multifoni toni ○ mikrotoni ○ slap ○ poustvarjanje ○ dinamični razpon

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » na nastopih.

OPISNI KRITERIJI

- » sodobni notni zapis izvede v skladu s tekstom,
- » doživetost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

CILJI

Dijak:

- : utrjuje tehnično spretnost, razvija muzikalno izraznost ter spoznava zakonitosti glasbene agogike;
 - : spoznava različna glasbena obdobja;
 - : skozi fraziranje razvija sposobnost vodenja tona in usvaja smiselno uporabo vibrata;
 - : utrjuje intonacijo in ritmično natančnost;
 - : razvija sposobnost koncentracije in pridobiva izkušnje nastopanja;
 - : razvija občutek za skupno igro in komorno muziciranje s klavirjem.
- SC** (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže dobro razumevanje notnega zapisa in skladbo izvede tehnično dovršeno;
- » skladbo pravilno umesti glede na glasbeno obdobje;
- » izkaže razumevanje skupne igre;
- » **zaigra skladbo s spremljavo.**

TERMINI

- agogika
- dinamični razpon
- skupna igra
- komorno muziciranje

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » doživetost izvajanja,

- » orientacija v notnem zapisu,
- » samostojnost izvajanja.

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : utrjuje tehnično spretnost, razvija muzikalno izraznost ter spoznava zakonitosti glasbene agogike;
- : spoznava različne glasbene oblike v cikličnih delih (suite, sonate in koncerti);
- SC (1.3.2.1)
- : skozi fraziranje razvija sposobnost vodenja tona in usvaja smiselno uporabo vibrata;
- : utrjuje intonacijo in ritmično natančnost;
- : usvaja igranje v večjem dinamičnem razponu;
- : razvija sposobnost koncentracije in pridobiva izkušnje nastopanja;
- : razvija občutek za skupno igro in komorno muziciranje s klavirjem.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže smiselno uporabo vibrata;
- » izkaže razumevanje notnega zapisa in skladbe izvede tehnično dovršeno;
- » pozna različne glasbene oblike (suite, sonata, koncert);
- » izkaže razumevanje skupne igre;
- » skladbo interpretira z lastnim občutkom za poustvarjanje;
- » **izvede ciklično skladbo.**

TERMINI

○ sonata ○ koncert ○ suite ○ muzikalna izraznost ○ skupna igra ○ glasbena oblika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » orientacija v notnem zapisu,
- » doživetost izvajanja,
- » natančnost izvajanja,
- » pravilnost izvajanja.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: spoznava in izvaja literaturo slovenskih skladateljev ter pogloblja zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;

SC (4.3.3.1)

○: spoznava oblikovne značilnosti skladb;

○: raziskuje in primerja različne kompozicijske sloge slovenskih skladateljev.

SC (1.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izkaže razumevanje notnega zapisa in skladbe izvede tehnično dovršeno;

» skladbo interpretira z lastnim občutkom za poustvarjanje;

» izvede delo slovenskega skladatelja.

TERMINI

◦ kompozicija ◦ skladatelj ◦ slovenska glasbena ustvarjalnost ◦ resna glasba

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku,

» s polletnim ocenjevanjem znanja,

» z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

» orientacija v glasbenem zapisu,

» doživetost, pravilnost izvajanja,

» uporaba agogike.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : utrjuje tehnično podkovanost in razvija muzikalno izraznost, spoznava agogiko;
- : razvija vodenje tona ob fraziranju;
- : utrjuje intonacijo in ritmično natančnost;
- : razvija sposobnost koncentracije in uspešnega nastopanja pred občinstvom;
- SC (3.1.2.2)
- : spoznava zgodovinsko pomembna glasbena obdobja, tudi tista pred iznajdbo saksofona;
- : spoznava zakonitosti izvajalskih praks in načine ornamentiranja iz obdobja baroka, klasicizma in romantike;
- : krepi širše glasbeno znanje in vedenje o klasični glasbi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razlikuje različna glasbena obdobja in skladbe pravilno umesti;
- » razume osnove fraziranja in ornamentiranja v baroku;
- » izvede transkripcijo.

TERMINI

○ barok ○ klasicizem ○ romantika ○ izvajalska praksa ○ ornamentiranje

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » orientacija v notnem zapisu.

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letniku dijak nadgrajuje temeljne tehnične in muzikalne veščine z večjo slogovno občutljivostjo ter razširjeno literaturo. Poudarek je na utrjevanju funkcionalne drže, obvladovanju dihalne tehnike ter stabilni tonski izenačenosti. Tehnične prvine – lestvice, akordi, intervali in artikulacijske vaje, se izvajajo z večjo natančnostjo, v hitrejšem tempu in z zahtevnejšo artikulacijo.

Dijak izvaja zahtevnejše etude, kjer pogloblja fraziranje in uporabo vibrata ter krepi sposobnost igranja na pamet in *a prima vista*. Skladbe brez spremljave vključujejo sodobnejšo solistično literaturo z razširjenimi tehnikami (multifoni, slap, mikrotoni), ki spodbujajo kreativno interpretacijo in razumevanje sodobne notacije.

Pri skladbah s klavirsko spremljavo in cikličnih delih dijak razvija natančno slogovno interpretacijo, razlikovanje med absolutno in realno intonacijo ter pogloblja znanje o glasbenih oblikah, kot so suite, sonata in koncert. Skozi skupno igro s korepetitorjem razvija občutek za komorno muziciranje.

Skladbe slovenskih skladateljev utrjujejo zavest o kulturni dediščini, glasbenem izrazu in zgodovinskem umeščanju del, hkrati pa dijak izkazuje sposobnost lastnega poustvarjalnega pristopa. V tem letniku pripravi tudi krajši referat o izbranem skladatelju.

Z izvajanjem transkripcij dijak krepi zgodovinsko razumevanje klasične glasbe in izvajalskih praks iz baroka, klasicizma in romantike ter se uči odgovorne uporabe digitalnih virov. Interpretacijo dopolnjuje z ustreznim fraziranjem in ornamentiranjem, kar zahteva višjo stopnjo glasbene zrelosti.

Letnik je usmerjen v konsolidacijo tehnične podkovanosti, prepoznavanje stilnih razlik, razvoj samostojne interpretacije ter zmožnost umetniškega izražanja v različnih zvrsteh glasbene literature.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

○: utrjuje ozaveščeno in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter sproščeno in pravilno postavitev rok;

SC (3.2.1.1)

○: utrjuje pravilen nastavek in tonsko izenačenost v celotnem obsegu;

○: pravilno izvaja dihanje s prepono;

- : utrjuje tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, čisto intonacijo in jasno artikulacijo;
- : igra vse durove in molove lestvice, tonični kvintakord, D7, zm7, kvarte in kromatično lestvico;
- : utrjuje in izvaja vaje za vibrato.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže funkcionalno držo telesa ter igra sproščeno;
- » razume pravilno tehniko dihanja in uporabo trebušne prepone;
- » oblikuje pravilni nastavek in ga izkaže s kvalitetnim tonom v vseh legah;
- » prikaže naslednje tehnične prvine: prstno tehniko, koordinacijo prstov in jezika, dinamične kontraste, intonacijo;
- » uporabo vibrata smiselno umesti v glasbenem tekstu;
- » izkaže uporabo različnih artikulacijskih načinov;
- » zaigra vse durove in molove lestvice (harmonični in melodični mol), pripadajoči tonični kvintakord, dominantni ali zmanjšan septakord preko celotnega obsega in razloženo;
- » zaigra kvarte v vseh durovih in molovih (harmonskih) lestvicah;
- » vse tehnične prvine izvede v tempu MM= 88-100 v šestnajstinkah, legato in non legato.

TERMINI

◦ nastavek ◦ dinamika ◦ artikulacija ◦ legato ◦ non legato

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » tehnična izvedba,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : izvaja počasne etude, liričnega karakterja, in hitre etude, virtuosnega karakterja;
- : utrjuje aktivno vodenje tona in uporabo trebušne prepone;
- : utrjuje in izvaja vaje za vibrato;
- : pogloblja poznavanje glasbenih obdobj;
- : z igranjem na pamet utrjuje glasbeni spomin;
- : utrjuje spretnost a prima vista igre.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra počasno etudo, aktivno frazira in estetsko smiselno uporabi vibrato;
- » natančno in v predpisanem tempu izvede tehnično virtuosno etudo;
- » izkaže poznavanje glasbenih obdobj;
- » izkaže igranje *a prima vista*;
- » **zaigra na pamet;**
- » **zaigra etude živahnejšega, virtuosnega karakterja;**
- » **zaigra počasne, spevne etude.**

TERMINI

○ lirični karakter ○ virtuosni karakter ○ trebušna prepona ○ glasbena obdobja ○ a prima vista

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » orientacija v glasbenem zapisu,
- » pravilnost izvajanja,
- » doživetost izvajanja.

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

CILJI

Dijak:

- : spoznava virtuosnejšo literaturo za solo saksofon;
- : utrjuje razširjene tehnike igranja (multifoni, mikrotoni, slap);
- : pri igranju uporablja celotni dinamičen razpon instrumenta;
- : spoznava proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- SC (1.3.4.2)
- : utrjuje poznavanje sodobnih oblik glasbene notacije, kot je grafična notacija.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poznavanje razširjenih tehnik in jih v skladbi ustrezno izvede;
- » ponotranji dinamičen razpon instrumenta in ga pri izvajanju uporabi;
- » notni tekst izvede stilno in tehnično korektno, pri izvedbi uporabi lastno kreativnost;
- » izvede srednje zahtevno solo skladbo, ki vsebuje tudi razširjene saksofonske tehnike.

TERMINI

○ razširjene tehnike ○ multifoni ○ mikrotoni ○ slap ○ poustvarjanje ○ grafična notacija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » orientacija v notnem zapisu,
- » doživetost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnično spretnost, razvija muzikalno izraznost ter izkazuje poznavanje agogike;
- : spoznava originalno literaturo 19. in 20. stoletja;
- SC (1.3.2.1)
- : utrjuje aktivno fraziranje in vodenja tona ter stilsko primerno uporabo vibrata;
- : spoznava razliko med absolutno in relativno intonacijo;
- : krepi intonančno čistost in ritmično natančnost;
- : spoznava proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- : utrjuje znanje skupne igre in komornega muziciranja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » skladbo zaigra tekstovno, tehnično in stilsko korektno;
- » razlikuje med posameznimi glasbenimi obdobji;
- » izkaže občutljivost za intonančno čistost;
- » izkaže razumevanje skupne igre;
- » **zaigra skladbo.**

TERMINI

○ agogika ○ absolutna intonacija ○ relativna intonacija ○ skupna igra ○ komorna glasba

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » doživetost izvajanja,
- » orientacija v notnem zapisu,
- » pravilnost izvajanja.

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnično spretnost, razvija muzikalno izraznost in izkazuje poznavanje agogike;
- : utrjuje poznavanje različnih glasbenih oblik v cikličnih delih (suite, sonate in koncerti);
- : spoznava pojem glasbene analize;
- : utrjuje aktivno fraziranje in vodenja tona ter stilsko primerno uporabo vibrata;
- : krepi intonančno čistost in ritmično natančnost;
- : spoznava proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- : utrjuje znanje skupne igre in komornega muziciranja.

SC (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » ciklično skladbo zaigra tekstovno, tehnično in stilsko pravilno;
- » zaigra z aktivnim fraziranjem in koristi stilsko primeren vibrato;
- » izkaže občutljivost za intonančno čistost;
- » izkaže razumevanje skupne igre;
- » skladbo interpretira z lastnim občutkom za poustvarjanje;
- » **izvede ciklično skladbo.**

TERMINI

○ agogika ○ ciklično delo ○ sonata ○ suite ○ koncert ○ glasbena analiza ○ skupna igra ○ komorna igra

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja,
- » doživetost izvajanja,
- » pravilnost, natančnost izvajanja,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- utrjuje aktivno fraziranje in vodenje tona ter stilsko primerno uporabo vibrata;
- igra intonančno čisto in ritmično natančno;
- spozna proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- izvaja skladbe slovenskih skladateljev, spozna njihovo delovanje in jih pravilno umešča v zgodovinski okvir;
- SC (4.3.3.1)
- krepi zanimanje za slovensko glasbeno umetnost in ozavešča pomen narodne zavednosti.
- SC (1.3.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra z aktivnim fraziranjem in koristi stilsko primeren vibrato;
- » izkaže občutljivost za intonančno čistost;
- » skladbo interpretira z lastnim občutkom za poustvarjanje;
- » izdelava krajši referat o poznavanju avtorja skladbe, ki jo izvaja in ga pravilno umesti v zgodovinski okvir;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

TERMINI

- agogika
- skupna igra
- komorna igra
- slovenska glasbena umetnost
- narodna zavest

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » skladbo zaigra tekstovno, tehnično in stilsko pravilno.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : utrjuje aktivno fraziranje in vodenja tona ter stilsko primerno uporabo vibrata;
- : utrjuje intonacijo in ritmično natančnost;
- : spozna proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- : pogloblja poznavanje glasbenih obdobj, tudi tistih pred iznajdbo saksofona;
- : utrjuje zakonitosti izvajalskih praks in načine ornamentiranja iz obdobja baroka, klasicizma in romantike;
- : pogloblja širše glasbeno znanje in vedenje o klasični glasbi;

I: *uči se odgovornega in varnega načina uporabe digitalnih naprav in varnosti na spletu.*

SC (4.4.3.1 | 4.4.2.1 | 4.2.6.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razločuje različna glasbena obdobja in skladbe, ki jih izvaja, pravilno umesti;
- » pogloblja osnove fraziranja in ornamentiranja v baroku;
- » **izvede transkripcijo.**

TERMINI

◦ transkripcija ◦ agogika ◦ glasbena obdobja ◦ ornamentika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNi KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,

- » doživetost izvajanja,
- » orientacija v notnem zapisu.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letniku dijak pogloblja tehnično stabilnost, razvija fleksibilen nastavek, izboljšuje dihalno tehniko ter spoznava igranje v preprihni legi. Poudarek je na prefinjeni artikulaciji, intonančni občutljivosti in stilni prilagodljivosti, kar dijaku omogoča večjo umetniško izraznost in interpretativno svobodo.

V okviru etud dijak izvaja dela različnih stilnih obdobj, pri čemer krepi tehnično natančnost, kritično presojo, pomnjenje in sposobnost igranja na pamet. V skladbah brez spremljave pogloblja interpretacijo zahtevnejše solistične literature, razvija improvizacijske spretnosti ter se usposablja za uporabo digitalne tehnologije pri snemanju in poslušanju lastne izvedbe.

Skladbe s klavirsko spremljavo in ciklična dela vključujejo obvladovanje zahtevnejšega repertoarja, igranje v preprihni legi ter interpretacijo v različnih slogovnih kontekstih. Skozi skupno igro dijak krepi občutek za komorno muziciranje in samozavest pri javnem nastopanju.

Poseben poudarek je tudi na poglobljanju poznavanja slovenske glasbene ustvarjalnosti. Dijak spoznava skladbe slovenskih skladateljev, jih interpretira z umetniško prepričljivostjo ter razvija kulturno identiteto.

Aktivno se vključuje v šolske nastope in širše kulturno okolje.

Z izvajanjem transkripcij srednje zahtevnosti dijak razširja stilno znanje in izvajalske spretnosti, povezane z barokom, klasicizmom in romantiko. Ob tem pogloblja razumevanje glasbene analize ter nadgrajuje fraziranje, agogiko in interpretativno razumevanje zgodovinskih slogov.

Dijak je osredotočen na umetniško poglobitev, oblikovanje osebnega interpretativnega izraza ter širjenje glasbene zavesti v smeri odgovornega, samozavestnega in slogovno razgledanega glasbenega poustvarjalca.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- izpopolnjuje samostojno kontrolo funkcionalne drže ter sproščeno in stabilno pozicijo telesa;
- spoznava zakonitosti fleksibilnega nastavka, ki omogoča tonsko barvitost in homogenost ter intonančno prilagodljivost;
- razvija prefinjeno dihalno tehniko z dolgim lokom in stabilno intonacijo;

- : pogloblja vse tehnične prvine: okretno prstno tehniko, dinamične kontraste, čisto intonacijo in jasno artikulacijo;
- : igra vse durove in molove lestvice, tonični kvintakord, D7, zm7, kvinte in kromatično lestvico;
- : spoznava prijeme za prepihane tone in usvaja igranje v prepihani legi;
- : spoznava uporabo vibrata v različnih kontekstih in slogih.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže ter sproščeno in stabilno pozicijo telesa;
- » s poznavanjem in uporabo fleksibilnega nastavka izkaže tonsko barvitost in homogenost ter intonančno prilagodljivost;
- » uporabi vibrato v različnih kontekstih in slogih;
- » zaigra s prefinjeno dihalno tehniko z dolgim lokom in stabilno intonacijo;
- » izkaže poznavanje prijemov za prepihane tone in uporabi igranje v prepihani legi;
- » **zaigra vse durove in molove lestvice (harmonični in melodični mol), pripadajoči tonični kvintakord, dominantni ali zmanjšan septakord preko celotnega obsega in razloženo;**
- » **zaigra kvinte v vseh durovih in molovih (harmonskih) lestvicah;**
- » **vse tehnične prvine izvede v tempu MM=100-108 v šestnajstinkah, legato in non legato.**

TERMINI

- fleksibilen nastavek
- prepihani toni
- prepihana lega

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » ima okretno prstno tehniko, uporabi dinamične kontraste ter igra s čisto intonacijo in jasno artikulacijo.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : izvaja počasne etude, liričnega karakterja, in hitre etude, virtuosnega karakterja;
 - : spoznava etude različnih stilnih obdobj in zahtevnosti;
 - : spoznava uporabo vibrata v različnih kontekstih in slogih;
 - : utrjuje sposobnost igranja na pamet in a prima vista;
 - : ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja.
- SC** (1.1.4.1 | 2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže umetniško prepričljivost in razumevanje slogovnih zakonitosti;
- » izvede etude z uporabo vibrata, agogike in raznolikih artikulacij;
- » **zaigra na pamet;**
- » **zaigra etude živahnejšega, virtuosnega karakterja;**
- » **zaigra počasne, spevne etude.**
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvedbe,
- » samostojnost izvajanja,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

CILJI

Dijak:

- : uporablja virtuosnejšo literaturo za solo saksofon;
- : utrjuje proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in utrjuje samozavest z nastopanjem;
- : pogloblja poznavanje sodobnih oblik glasbene notacije, kot je grafična notacija;
- : usvaja pojem glasbene improvizacije;
- SC (1.3.4.1)
- : se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.
- SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra virtuosnejšo literaturo za solo saksofon;
- » izkaže kreativnost v procesu poustvarjanja in z nastopanjem ponotranji samozavest;
- » pozna sodobne oblike glasbene notacije, kot je grafična notacija;
- » razume pojem glasbene improvizacije in jo v praksi uporabi;
- » izvede virtuosnejšo skladbo za solo saksofon.

TERMINI

- improvizacija ○ grafična notacija ○ virtuosnejša skladba

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja,
- » doživetost izvajanja,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

CILJI

Dijak:

- : pogloblja intonančno čistost in ritmično natančnost;
 - : igra vibrato v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
 - : utrjuje sposobnost igranja na pamet in a prima vista;
 - : spozna skladbe, ki vsebujejo tone v preprihani legi;
 - : dviguje umetniški nivo glasbenega poustvarjanja in ozavešča samozavestno nastopanje;
 - : širi svoj glasbeni repertoar in razvija kulturno zavest, ki se kaže v odprtosti do raznolikosti skozi izvajanje in interpretacijo skladb iz različnih kultur.
- SC** (2.2.2.1 | 3.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede notni tekst tehnično dovršeno, intonančno čisto in ritmično natančno;
- » smiselno uporabi vibrato v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
- » zaigra na pamet in a prima vista;
- » izvede skladbo, ki vsebuje tone v preprihani legi;
- » samozavestno poustvari glasbeno delo;
- » **zaigra skladbo s spremljavo.**
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » doživetost izvajanja,
- » samostojnost izvajanja.

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnično korektnost izvedbe, intonančno čistost in ritmično natančnost;
 - : spozna uporabo vibrata v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
 - : spozna skladbe, ki vsebujejo tone v prepihani legi;
 - : igra na pamet in *a prima vista*;
 - : pogloblja umetniški nivo glasbenega poustvarjanja in krepi samozavest z nastopanjem;
 - : pogloblja znanje skupne igre in komornega muziciranja.
- SC (3.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnično korektnost izvedbe, intonančno čistost in ritmično natančnost;
- » smiselno uporabi vibrato v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
- » izkaže sposobnost igranja na pamet in *a prima vista*;
- » zaigra skladbe, ki vsebujejo prepihane tone;
- » prikaže znanje skupne igre in komornega muziciranja;
- » izkaže zadovoljiv umetniški nivo glasbenega poustvarjanja in nastopi samozavestno;
- » **izvede ciklično skladbo, od tega vsaj en stavek na pamet.**
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja,

- » tehnična zanesljivost,
- » jasnost artikulacije,
- » oblikovanje fraz in dinamična raznolikost,
- » tonska kakovost,
- » doživetost izvajanja.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnično korektnost in dviguje interpretativno vrednost izvedbe;
- : koristi uporabo vibrata v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
- : spoznava skladbe, ki vsebujejo prepihane tone;
- : izvaja tehnično in stilsko srednje zahtevne skladbe slovenskih skladateljev;
- : pogloblja poznavanje slovenske glasbene umetnosti in ponotranja pomen narodne zavednosti;
- ! *daje pobude in se glasbeno udejstvuje na šolskih nastopih in kulturnih dogodkih v okolju.*
- SC (1.2.3.1 | 1.2.5.1 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže tehnično korektnost in interpretativno vrednost izvedbe;
- » smiselno uporablja vibrato v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
- » zaigra skladbe, ki vsebujejo prepihane tone;
- » ovrednoti lastno poznavanje slovenske glasbene umetnosti in razloži pomen narodne zavednosti;
- » **izvede delo slovenskega skladatelja.**
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » orientacija v glasbenem zapisu,
- » pravilnost, natančnost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja aktivno fraziranje in vodenje tona ter stilsko primerno uporabo vibrata;
- : utrjuje muzikalno izraznost in razvija agogično spretnost;
- : pogloblja poznavanje glasbenih obdobj, tudi tistih pred iznajdbo saksofona;
- : spozna pojem glasbene analize;
- SC (1.1.2.2)
- : utrjuje zakonitosti izvajalskih praks iz obdobja baroka, klasicizma in romantike;
- : utrjuje proces kreativnosti glasbenega poustvarjanja in dviguje samozavest z nastopanjem.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » aktivno frazira ter stilsko primerno uporabi vibrato;
- » zaigra muzikalno izrazno in agogično spretno;
- » izkaže poznavanje glasbenih obdobj, tudi tistih pred iznajdbo saksofona;
- » usvoji pojem glasbene analize;
- » razume zakonitosti izvajalskih praks iz obdobja baroka, klasicizma in romantike;
- » **izvede transkripcijo.**

TERMINI

- glasbena analiza ◦ izvajalska praksa

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Dijak izvede transkripcijo srednje stopnje zahtevnosti.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,

- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvajanja,
- » doživetost izvajanja,
- » pravilnost, natančnost izvajanja.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 4. letniku dijak zaokroža svoj trenutni tehnično-umetniški razvoj in se pripravlja na maturo ali zaključni nastop. Poudarek je na tehnični dovršenosti, samostojnem delu, interpretativni zrelosti in umetniški viziji. Dijak pogloblja nadzor nad funkcionalno držo in fleksibilnim nastavkom, obvladuje dihalno tehniko, izvaja napredne artikulacije (vključno z dvojnim jezikom in flutter tongue) ter uporablja stilno ustrezen vibrato.

Etude višje težavnostne stopnje iz različnih slogovnih obdobj vključujejo igranje v prepričani legi. Dijak jih interpretira z umetniško prepričljivostjo in slogovno občutljivostjo. V skladbah brez spremljave dijak izvaja zahtevnejšo solistično literaturo z razširjenimi tehnikami in sodobno notacijo, improvizacijo in s pomočjo digitalnih tehnologij reflektira lastno igro.

Skladbe s klavirsko spremljavo in ciklična dela vključujejo daljše, vsebinsko raznolike oblike. Dijak razvija dramaturško razumevanje forme, komorno muziciranje in sposobnost oblikovanja celostne interpretacije z osebnim umetniškim izrazom.

Skladbe slovenskih skladateljev poudarjajo kulturno identiteto, poznavanje sodobne domače literature ter povezovanje interpretacije z nacionalnim kontekstom. Dijak izkaže spoštovanje do slovenske ustvarjalnosti skozi poglobljeno in tehnično dovršeno izvedbo.

Transkripcije iz baroka, klasicizma in romantike omogočajo ponotranjenje slogovnih značilnosti in izvajalskih praks. Dijak samostojno izbira primerna dela, jih slogovno ustrezno interpretira ter pogloblja razumevanje zgodovinskega glasbenega konteksta.

Ob zaključku izobraževanja se dijak izkaže kot samostojen, slogovno razgledan in umetniško prepričljiv izvajalec, sposoben oblikovati avtorski interpretativni pristop ter se zrelo vključevati v glasbeno življenje.

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

CILJI

Dijak:

🔵: pogloblja samostojno kontrolo funkcionalne drža ter sproščeno in stabilno pozicijo telesa;

🔴 (3.2.3.2)

🔵: utrjuje stabilen in fleksibilen nastavek, ki omogoča razširjene tehnike igranja, izenačen ton v vseh registrih ter hitre korekcije v intonaciji;

- : pogloblja prefinjeno dihalno tehniko z dolgim lokom in stabilno intonacijo;
 - : izpopolnjuje koordinacijo prstov in jezika, vključno z naprednimi artikulacijami, kot so: dvojni jezik, »tril z jezikom« oziroma flutter tongue;
 - : igra vse durove in molove lestvice, tonični kvintakord, D7, zm7, terce, kvarte, kvinte in kromatično lestvico;
 - : usvaja igranje v prepihani legi;
 - : uporablja in nadzoruje vibrato v različnih kontekstih in slogih;
 - : skozi samostojno izbiro literature razvija lastno umetniško izraznost in tehnično samozavest.
- SC (3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » obvlada tehnične prvine v celotnem razponu saksofona;
- » izvede razširjene artikulacije (dvojni jezik, »tril z jezikom« oz. *flutter tongue*);
- » smiselno uporabi vibrato glede na značaj skladbe;
- » samostojno izbere in izvede zahtevne tehnične vaje;
- » zaigra vse durove in molove lestvice (harmonični in melodični mol), pripadajoči tonični kvintakord, dominantni ali zmanjšan septakord preko celotnega obsega in razloženo;
- » zaigra terce, kvarte in kvinte v vseh durovih in molovih (harmonskih) lestvicah;
- » vse tehnične prvine izvede v tempu MM=108-120 v šestnajstinkah, legato in non legato.

TERMINI

- dvojni jezik
- tril z jezikom
- flutter tongue

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » samostojnost izvajanja.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- izvaja etude različnih stilnih obdobj in zahtevnosti;
- igra etude, ki vključujejo uporabo prepihane lege;
- razvija poglobljeno interpretacijo, izražanje fraze in tehnično obvladovanje zahtevnejših etud;
- pogloblja sposobnost igranja na pamet in a prima vista;
- razvija slogovno prilagodljivost in umetniško identiteto.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže umetniško prepričljivost in razumevanje slogovnih zakonitosti;
- » izvede etude z uporabo vibrata, agogike in raznolikih artikulacij;
- » zaigra etudo, ki vključuje prepihano lego;
- » izvede dve etudi različnih karakterjev (počasno in hitro) višje težavnostne stopnje, eno na pamet.

TERMINI

◦ prepihana lega ◦ a prima vista ◦ agogika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » samostojnost izvajanja,
- » orientacija v notnem zapisu.

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

CILJI

Dijak:

- : se uči zahtevnejšo solistično literaturo;
- : razvija umetniški izraz z uporabo razširjenih tehnik (multifoni, slap, mikrotoni, prepihana lega);
- : izvaja sodobne notacijske zapise (grafične, aleatorične, eksperimentalne);
- : izvaja improvizacijo;
- SC (1.3.4.1)
- : dviguje samozavest na odru in razvija samostojno interpretacijo.
- SC (3.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izraža umetniško suverenost in tehnično gotovost;
- » izkaže poznavanje in razumevanje sodobne notacije;
- » izvede lastno improvizacijo;
- » z glasbo komunicira samostojno in prepričljivo;
- » izvede zahtevnejšo solo skladbo z uporabo razširjenih tehnik.
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » samostojnost izvedbe,
- » doživetost izvedbe.

SKLADBE S SPREMLJAVO KLAVIRJA

CILJI

Dijak:

- : pogloblja razumevanje slogovnih značilnosti različnih obdobj;
 - : pogloblja znanje komornega muziciranja;
 - : razvija tonsko barvitost, agogiko in interpretacijsko zrelost;
 - : izvaja literaturo, ki vsebuje preprihano lego;
 - : presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
- SC** (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede notni tekst tehnično dovršeno, intonančno čisto in ritmično natančno;
- » smiselno uporabi vibrato v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
- » izvede skladbo, ki vsebuje tone v preprihani legi;
- » **zaigra skladbo s spremljavo.**

TERMINI

- preprihana lega

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » samozavestno poustvari glasbeno delo,

- » doživetost izvajanja,
- » orientacija v glasbenem zapisu.

CIKLIČNA DELA

CILJI

Dijak:

- : izvaja daljša večstavčna dela;
 - : razvija vzdržljivost, oblikovno razumevanje in karakterno raznolikost stavkov;
 - : utrjuje uporabo vibrata v različnih muzikaličnih kontekstih in glasbenih slogih;
 - : pogloblja sposobnost igranja na pamet in a prima vista;
 - : krepi umetniško izražanje skozi dramaturgijo večstavčne strukture;
 - : pridobljeno znanje skupne igre uporablja za doseganje umetniške vrednosti izvedbe;
 - : doživlja in spoznava elemente estetskega oblikovanja skladbe ter se uči s poslušanjem profesionalnega saksofonista igrati doživeto (z interpretacijo).
- SC** (5.2.4.2 | 5.2.4.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tehnično in slogovno obvlada zahtevnejše strukture;
- » izrazi osebno umetniško vizijo;
- » izvede ciklično glasbeno delo s poglobljenim razumevanjem komornega muziciranja;
- » **izvede celotno ciklično delo z razumevanjem forme in vsebinske rasti.**
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » doživetost izvajanja,

- » samostojnost izvajanja,
- » upoštevanje dinamike.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : izvaja zahtevnejša dela sodobnih slovenskih skladateljev;
- : razvija poznavanje domače literature in kulturne identitete;
- : uporablja nacionalni kontekst za poglobljanje interpretacije;
- !: se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.

SC

(4.1.1.1 | 4.4.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » umesti skladbo v širši umetniški in kulturni okvir;
- » izkaže spoštovanje do slovenske ustvarjalnosti skozi tehnično in muzikalno izvedbo;
- » izvede zahtevnejšo skladbo slovenskega skladatelja.
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » orientacija v glasbenem zapisu,
- » doživetost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : izvaja transkripcije iz obdobja baroka, klasicizma in romantike;
- : razvija občutek za slog in ornamentiko;
- : uporablja interpretacijske zakonitosti različnih obdobj.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume in pravilno uporabi fraziranje in ornamentiranje, značilno za izvorno obdobje;
- » izvede transkripcijo z upoštevanjem slogovne interpretacije.
- »

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku,
- » z nastopi,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost, natančnost izvajanja.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Klosé, H.: 15 études chantantes (Leduc);
- » Mule, M.: 18 exercices ou études d'après Berbiguier (Leduc);
- » Ferling, F. W.: 18 études, op.12 (Billaudot);
- » Mule, M.: 48 études de Ferling (Leduc);
- » Senon, G.: Techni-sax, 32 textes de vélocité (Billaudot).

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

Priporočena literatura:

- » Noda, R.: Improvisation I (Leduc);
- » Noda, R.: Improvisation III (Leduc);
- » Lauba, C.: Deux Pieces (R. Martin);
- » Michat, J. D.: Sans peur et sans reproche (Saxiana Studio, Billaudot);
- » Beffa, K.: Un serpent qui danse (Saxiana Studio, Billaudot).

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

Priporočena literatura:

- » Demersseman, J.: Serenade, op. 33 (Hug);
- » Caplet, A.: Impressions d'automne (Lemoine);
- » Jolivet, A.: Fantaisie – Impromptu (Leduc);
- » Pascal, C.: Impromptu (Durand);
- » Joly, D.: Cantilene et Danse (Leduc);
- » Planel, R.: Prelude et Saltarelle (Leduc);

» Rueff, J.: Chanson et Passepied (Leduc);

» Iturrallde, P.: Pequeña czarda (Real).

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

» Lunde, L.: Sonata (Southern);

» Bonneau, P.: Suita (Leduc);

» Tcherepnine, A.: Sonatine sportive (Leduc);

» Françaix, J.: Cinq danses exotiques (Schott);

» Nedoh, T.: Sonata (samozaložba).

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

» Šuklar, S.: Song (Sloway);

» Sojar Voglar, Č.: Ljubljanski valček (DSS);

» Kamplet, R.: Utrinek (Hartman);

» Avsec, V.: Divertimento (DSS);

» Vidic, H.: Arcturus (DSS);

» Nedoh, T.: Saint Daniel (samozaložba);

» Nedoh, T.: Kamniti vrtovi (samozaložba).

TRANSKRIPCİJE

Priporočena literatura:

» Grovlez, G.: Sarabande et Allegro (Leduc);

» Mendelssohn Bartholdy, F. (Venturini, G.): Six romances sans paroles (Billaudot);

» Telemann, G. Ph.: 12 fantaisies (Billaudot);

» Ravel, M.: Pièce en forme de Habanera (Leduc).

2. LETNIK

ETUDE

Priporočena literatura:

» Mule, M.: 48 études de Ferling (Leduc);

» Daneels, F.: 14 études (Schott);

- » Koechlin, C.: 15 études, op. 188 (Billaudot);
- » Mule, M.: Exercices journaliers d'après Terschak (Leduc);
- » Demersseman, J.: 12 études mélodiques (Lemoine);
- » Senon, G.: 32 études (Billaudot).

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

Priporočena literatura:

- » Noda, R.: Improvisation II (Leduc);
- » Noda, R.: Fantaisie et danse (Leduc);
- » Bozza, E.: Improvisation et Caprice (Leduc).

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

Priporočena literatura:

- » Savari, J.: Fantaisie sur le motifs du Freischütz de Weber (Lemoine);
- » Arban, J.: Caprice et Variations (Lemoine);
- » Caplet, A.: Légende (Resolute);
- » Heiden, B.: Solo (AMP);
- » Bauzin, P.: Poeme, op. 20 (Bauzin);
- » Bozza, E.: Prélude et Divertissement (Leduc).

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Maurice, P.: Tableaux de Provence (Lemoine);
- » Milhaud, D.: Scaramouche (Salabert);
- » Bourrel, Y.: Sonate op. 18 (Billaudot);
- » Sauget, H.: Sonatine bucolique (Leduc);
- » Hindemith, P.: Sonata (Schott);
- » Heiden, B.: Sonata (Schott);
- » Bonneau, P.: Concerto (Leduc).

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Habe, T.: Zakrite stopinje (DSS);

- » Habe, T.: Quasi Habanera (DSS);
- » Bavdek, D.: Capriccetto (Sloway);
- » Pucihar, B.: Aria in Improvizacija (Kossack);
- » Mlakar, K.: Balkanism (DSS).

TRANSKRIPCIJE

Priporočena literatura:

- » Bozza, E.: (Mule), Fantaisie Italienne (Leduc);
- » Ibert, J.: (Mule), Histoires (Leduc);
- » Telemann, G. Ph.: 12 fantaisies (Billaudot).

3. LETNIK

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Mule, M.: 48 études de Ferling (Leduc);
- » Demersseman, J.: 12 études mélodiques (Lemoine);
- » Mule, M.: Études variées (Leduc);
- » Dont J.: 24 études (Fagant);
- » Piazzolla, A.: Tango études (Lemoine);
- » Londeix, J. M.: Nouvelles études variées (Leduc).

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

Priporočena literatura:

- » Nagao, J.: L'oiseau enfermee (Billaudot);
- » Geiss, P.: Sax Hero (Billaudot);
- » Geiss, P.: Kosso Kosso (Billaudot);
- » Salleras, D.: Rondo for Vid (Billaudot);
- » Fournier, H. M.: Horoscope (Combre).

SKLADBE S KLAVIRSKO SPREMLJAVO

Priporočena literatura:

- » Demersseman, J.: Fantaisie (Fuzeau);
- » Gallois Montbrun, R.: Six pièces musicales d'étude (Leduc);

- » Tomasi, H.: Ballade (Leduc);
- » Waignein A.: Deux mouvements (de Haske).

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Creston, P.: Sonata (Shawnee);
- » Pascal, C.: Sonatine (Durand);
- » Dubois, P.: M.: Pièces caractéristiques en forme de suite (Leduc);
- » Schulhoff, E.: Hot sonate (Schott);
- » Muczynski, R.: Sonata op. 29 (Schirmer);
- » van Klaveren, W.: Sonata a la maniere de Francis Poulenc Resolute;
- » Grgin, A.: Sonata (EMR);
- » Glazunov, A.: Koncert, op. 109 (Leduc);
- » Bonneau, P.: Piece concertante dans l'esprit JAZZ (Leduc).

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Šivic, P.: Suita (DSS);
- » Šavli, P.: Ni trjeba črne tinte (Sloway);
- » Pustinek Rakar, K.: Emona.si (DSS);
- » Strmčnik, M.: Recitativ in Arija (DSS).

TRANSKRIPCIJE

Priporočena literatura:

- » Telemann, G. Ph.: 12 fantaisies (Billaudot);
- » Bach, J. S.: (Harle), Sonata v g-molu, BWV 1020;
- » Bach, J. S.: (Kynaston) 6 suit za violončelo (Advance);
- » Bach, J. S.: Partita v a molu, BWV 1013;
- » Schumann, R.: (Rid), Drei Romanzen, op. 94 (Köbl);
- » Schumann, R.: (Rid), Fantasiestücke, op. 73 (Köbl);
- » Saint-Saëns, C.: (Rid), Sonate, op. 166 (Köbl).

4. LETNIK

TEHNIČNE IN MUZIKALNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Weiss, M.: The Techniques of Saxophone Playing (Bärenreiter).

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Mule, M.: 48 études de Ferling (Leduc);
- » Dont, J.: (Fagant), 24 études (Billaudot);
- » Piazzolla, A.: Tango etudes (Lemoine);
- » Londeix, J. M.: Nouvelles études variées (Leduc);
- » Lacour, G.: 28 études sur les modes à transpositions limitées d' O. Messiaen (Billaudot).

SKLADBE BREZ SPREMLJAVE

Priporočena literatura:

- » Bonneau, P.: Caprice en forme de Valse (Leduc);
- » Scelsi, G.: Tre Pezzi (Salabert) – različek;
- » Geiss, P.: Xiwind (Billaudot);
- » David, V.: Drizzle (Billaudot);
- » Tudor, G.: Quarter Tone Waltz (Donemus);
- » Firšt, L.: Hidden Motives (DSS);
- » Noda, R.: Mai (Leduc);
- » Preinfolk, G.: Little Lola.

SKLADBE S SPREMLJAVO KLAVIRJA

Priporočena literatura:

- » Debussy, C.: Rapsodie (Lemoine);
- » Sancan, P.: Lamento et Rondo (Durand);
- » Bariller, R.: Rapsodie Bretonne (Leduc);
- » Swerts, P.: Klonos (Zodiac);
- » Takacs, J.: Two fantastics (Doblinger);
- » Denisov, E.: Deux pièces (Leduc).

CIKLIČNA DELA

Priporočena literatura:

- » Decruck, F.: Sonate (Billaudot);
- » Gotkovsky, I.: Brilliance (Billaudot);
- » Ibert, J.: Concertino da camera (Leduc);
- » Dubois, P. M.: Concerto (Leduc);
- » Villa – Lobos, H.: Fantasia (Peer Music);
- » Boutry, R.: Divertimento (Leduc);
- » Bozza, E.: Concertino (Leduc).

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Mlakar, M.: Insects (DSS);
- » Lazar, M.: Sonata (DSS);
- » Pustinek Rakar, K.: Ljubljana (DSS);
- » Osterc, S.: Sonata (DSS).

TRANSKRIPCIJE

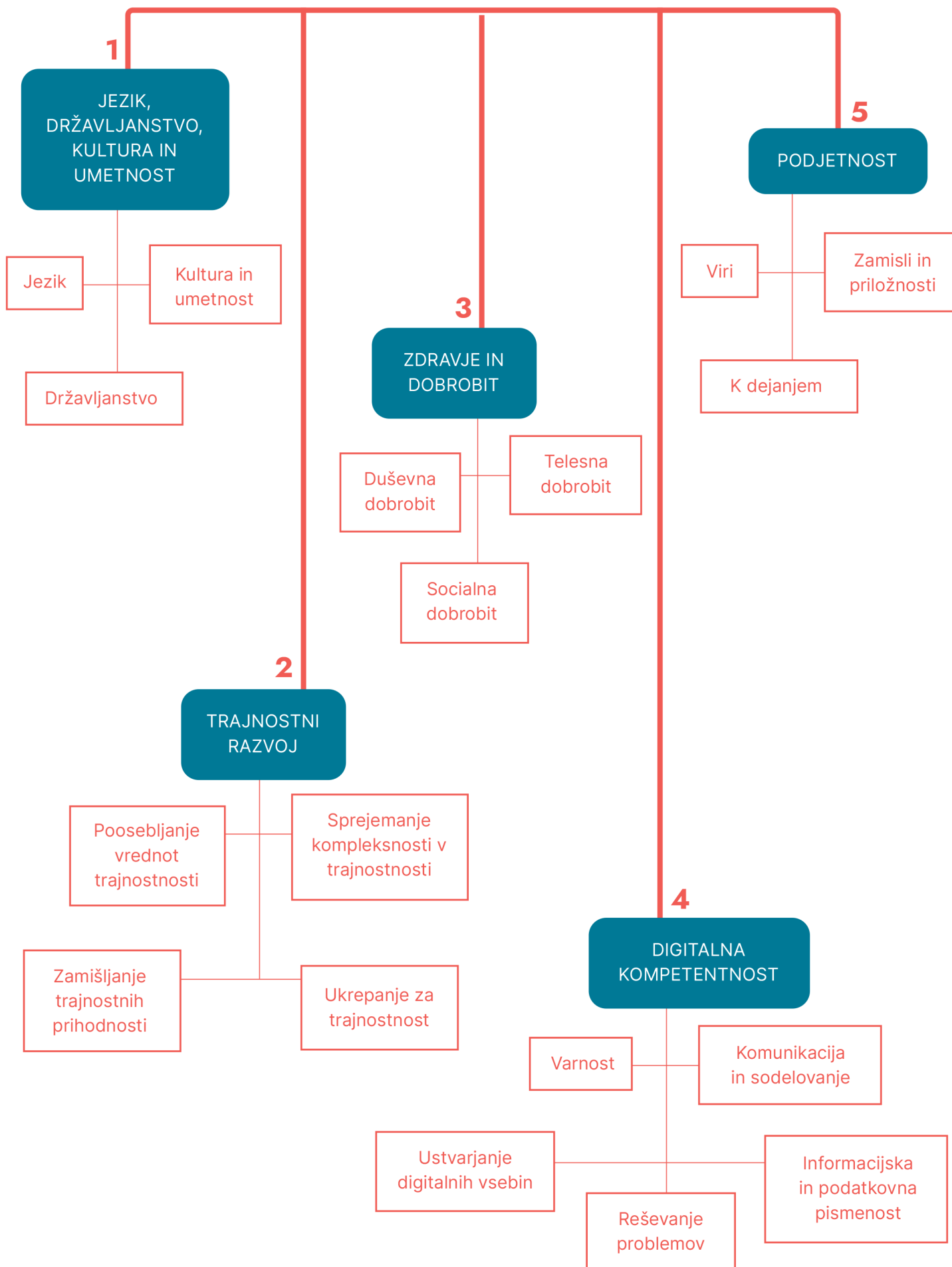
Priporočena literatura:

- » Borne, F.: (Roth) Fantaisie brillante sur des airs de »Carmen« (Kunzelmann);
- » Bach, J. S.: (Kynaston) 6 suit za violončelo (Advance);
- » Schumann, R.: (Rid), Fantasiestücke, op. 73 (Köbl).

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.